

STAATS-COURANT

De prijs der advertentie is 25 cents voor den
regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgeld
en briefposten.

DINGSDAG 31 JANUARIJ.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 28sten Januarij 1860, n°. 64, goedgevonden te benoemen:

tot chef van het topographisch bureau bij het Departement van Oorlog, den major J. A. Bester, van den generaal staf.

BEUTENLANDSCHER BERIGTEN.

- De jongste zitting van het Hoogerhuis deed een van de leden de vraag aan de ministers, of het gouvernement kennis droeg van onderhandelingen die tusschen het Fransche en het Sardinijsche gouvernement zouden aangegangen zijn met het oog op het Sardinische gebied af te scheiden en bij Frankrijk in te eelven.

Een van de ministers, Lord Granville, beantwoordde die vraag ontkennend, en zeide verder: „In ik acht dienstig hierbij te voegen dat het Fransche gouvernement sedert lang met de denk wijze van Harer Majesteits gouvernement over schikkingen van dien aard bekend is gemaakt. De spreker vermoedde dat wij ons ook over deze zaak op een voordeelig handteverstand hadden en overhouden van onzen stem de reden te deelschors; doch het is nu de tijd belangheijke te onderscheiden dat het voortgang op eenen handteverdrag het welk even beoorderlijk voor de belangheijke landen zou zijn, mocht Harer Majesteits gouvernement zoo reukend weethouden van zijn geboelen over alle gróote aangelegenheden van Europeesch belang nadrukkelijk; ofschoon steeds vriendschapelijk, uit te spreken.”

In de zitting van het Hoogerhuis van jl. Vrijdag zijn ook de pogingen tot uitbreijding van den slavenhandel en in verband daarmee de pogingen tot uitbreijding der katoenteelt, binzonderheid in Afrika, ter sprake gebragt. Lord Wiedehours, de buiten-secretaris van staat voor de buitenlandsche zaken, zeide dat het Britsche gouvernement werkzaam bleef om de rivieren van Afrika te ontdecken en voer de handelscheepvaart eenen weg naar het binnenland van dat werelddeel te ontdekken, tot welke einde thans twee expeditien gedaan werden, de eene op den Niger, en de andere op de Zambesi; en van beide waren reeds berichten ontvangen. Welke zeer gunstig luiden voor het vooruitzicht op toevoer van katoen uit die streken.

„Ik wenschte te kunnen zeggen (zoo vermeldde hij) dat de bereiking van het groote doel, de uitroeijing van den slavenhandel, op handen is; doch ik moet u intusschen verklaren dat die handel weder is toegesloten en nog meer schijnt te zullen toeneemen. Ik veroenig mij geheel met het gevoelen van hen die meenen dat de uitbreijing van de nijverheid en den rechtmatigen handel onder de inlandsche bevolking van Afrika de eenige weg is om tot laatste tot de uitroeijing van dien verfoejlijken handel te geraken, en dat de afdoende en zeer belangrijke taak der Afrikaansche nijverheid kan worden, zoo zou de uitbreiding dierzelve tweeledig nut hebben: zij zou namelijk de afschaffing van den slavenhandel bevorderen, en tevens een middel verschaffen om de voorzien.

» Over de slavernij, in verband met de inwendige aangelegenheden der Vereenigde Staten, zal ik niet spreken; maar het gouvernement der Unie heeft onlangs eenen maatregel genomen, uit welken blijkt dat het gezind is om den slavenhandel te helpen uitroeijen; ik vertrouw alzoo dat de Noord-Amerikanen positief dat zeer waardevol bedrijf weder zullen opratten. Het is helaas waar, dat de vlag der Vereenigde Staten in den laatste tijd nu en dan vernederd is geworden om tot bescherming voor den slavenhandel te dienen; maar aan den anderen kant is het vertroostend te vernemen dat het Noord-Amerikaansche gouvernement de ongenoegzaamheid van zijn eekade, hetwelk op Afrika's kust tegen den slavenhandel waakt, erkend en hetzelve met eenige kleine vaartuigen versterkt heeft. De voorgenomen versterking is niet zoo volkomen ten uitvoer geleid, als ik stellig verwacht had, doch wat daarvoor is gedaan is niettemin een blijk van het voornemen der Amerikaansche regering om de vlag van haar land vrij van smet en verlaging te houden en om den uitvoer van negers uit Afrika te beletten.

Ik erken dat de zoogenamde landverhuizing van Afrikanen, of de aanwerving van vrije arbeiders in Afrika ten minste der Fransche kolonien, zoo als zij eenigen tijd geleden door toedoen van het Fransche gouvernement ondernomen werd, eene nieuwe soort van slavenhandel was; maar het verblift mij kunnen zeggen dat het keizerlijke gouvernement op Afrika's oostkust aan die aanwerving een einde heeft gemaakt, en verklaard heeft dat het op de westkust niet langer te zullen laten voortzetten, dan het met eenige Fransche reeders daaromtrent aangegane contract vereischt. Door het vorige kabinet zijn met het Fransche gouvernement onderhandelingen aangevangen, met het doel om de verhuizing van koelies of vrije arbeiders uit Britsch Indie naar de Fransche

koloniën te bevorderen en op regelmatigen voet te brengen. Die onderhandelingen zijn door het tegenwoordige kabinet voortgezet en zullen naar ik vertrouw, tot het gewenschte einde gebragt worden, in welk geval het Fransche gouvernement zekerlijk voldoen zal aan zyne belofte om de onzalige landverhuizing van Afrikanen geheel te doen ophouden, welke landverhuizing, met hoe veel menschlievendheid en ook bestuurd worde, en onder welke voorzorgmaatregelen zij ook plaats hebbe, altijd strekken moet om de gruwelen van den slavenhandel te doen ophouden.

In de zitting van het Lagerhuis van jl. Vrijdag, vroeg een der leden, of het waar was dat te Livorno, dertig duizend man Fransche troepen verwacht werden, en of het te denken was dat het Fransche gouvernement eenigen stap van dien aard had voorgenomen met het doel om de vereeniging van Midden-Italië met Sardinië te beletten.

Lord John Russell antwoordde dat hij geene reden had om geloof aan dat gerucht te hechten, maar hetzelfde in tegendeel voor hoogst onwaarschijnlijk hield.

In den vorigen jaren besloot het Huis op verzoek van een zinnaraden, het gouvernement, uit te noodigen om met dat van de Vereenigde Staten onderhandelingen aan te knopen ter wering der wredeheden en gewelddadigheden, welke aan boord van Noord-Amerikaansche schepen, tussehen Engeland en de Vereenigde Staten, varends thans dikwijks inkrake zee aan de mastroven of andere schepelingen worden gepleegd. Gedaagd zijnde, wolk gevolg aan dat adres gegeven was, antwoorde lord John Russell in de zitting van jl. Vrijdag: „Mijn antwigenot; voor binnenlandsche zaken is daarover met den gezant der Vereenigde Staten alhier, den heer Dallas, in gedachtenwisseling getreden: Zij beiden, gelijks ieder lid dezer vergadering, en gelijk ongetwijfeld ook een iegelijk in Amerika, wenschen dat er eenig middel worde gevonden om een einde te maken aan eenen staat van zaken, welke stuitend voor het gevoel van menscheijkheid is. Zij zijn het eens geworden omtrent het beginsel hetwelk daarbij moet worden gevolgd, en zijn nu bezig eene overeenkomst te ontwerpen, strekkende om dat beginsel in werking te brengen. Het nu voorbaarig zijn thans dat beginsel aan te wijzen; maar wanneer de overeenkomst bekrachtigd is, hetgeen zekerlijk spoedig zal geschieden, zal onverwijld eene bill aan het Huis worden voorgedragen ter bereiking van het beoogde doel.

ITALIE.

De *Indipendente*, een ministerieel dagblad van Turyn, behelst in zijn nummer van den 26sten Januarij het volgende artikel; het toont, welke plannen aldaar bij de vrienden van het ministerie gekoesterd worden.

De verstandhouding tusschen Engeland en Frankrijk is te nauw, en de houding der Venetianen te vaderlandlievend, om te kunnen gelooven dat er tot Italië's volkomene bevrijding een oorlog zal noodig zijn. Het is onze overtuiging, dat het Italiaansche vraagstuk, binnen zeer korten tijd, en zonder bloedvergieten, opgelost zal worden.

"Midden-Italië en Venetië, vrijgekoocht voor een eijgen afgevaardigden, en voor de belofte van toekomstige vergoedingen in grondgebied, zullen met Sardinië worden vereenigd. Het wereldlijke gebied, van den Paus zal tot de stad Rome en hare naaste omstreek worden beperkt. Het koninkrijk der Beide Siciliën zal met een deel van het pauselijke grondgebied vergroot worden. De Koning van Napels zal constitutionele vrijheden aan zijn volk schenken, onder waarborging van Frankrijk, Engeland, Rusland en Pruisen. Savoye zal van Italië worden gescheiden; wij zullen vergoeding voor deze opoffering vinden in de wederoprichting der Italiaansche nationaliteit, in de volledigmaking der Fransche nationaliteit en in de verzekering van den vrede der wereld."

In onderscheidene berigten uit Milaan en Turijn is sprake van militaire voorzorgsmaatregelen door het Sardijnische gouvernement sedert de wederoptrekking van den heer Cavour voor het mogelijke geval eener nieuwe vredebreuk genomen. Zoo wordt gemeld dat er geen valfiof meer aan militairen wordt verleend.

Volgens berigt uit Turyn is het nu zeker, dat de generaal Fanti, de nieuwe minister van oorlog in Sardinië, ook het hoofd van de krijgsmacht der vereenigde landen van Midden-Italië zal blijven, zoodat de vereeniging van Midden-Italië met Sardinië in het militaire opzicht geregeld kan worden reeds tot stand gekomen te zijn. Dit is zonder dadelijke tusschenkomst van het Sardiniësche gouvernement geschied; immers de heer Fanti is, na zijne benoeming tot minister van oorlog in Sardinië te hebben aangenomen, door de regering van Toscana en door die van het Emiliaanische bevestigd in zijne vroeger aanvaarde betrekking van opperbevelhebber der Midden-Italiaansche troepen; en hiertegen zijn van Sardinië's zijde geene bedenkingen ingebracht.

De regering van het Emiliaansche landschap heeft dezer dagen te Turyn, onder borgstelling van het Sardinische gouvernement, een geldleening van tien millioen francs aangegaan.

— In het koninkrijk Sardinië zijn dezer dagen verkiezingen tot samenstelling van nieuwe gemeenteraden en gewestelijke besturen, naar de onlangs gemaakte wetsbepalingen, gehouden. Over het geheel zijn de liberalen over dierzelf uitslag tevreden; maar zij erkennen, dat in Savoye de keuze meestal op lieden van conservatieve of reactionaire denkwijze en voorstanders der afscheiding van Sardinië gevallen is, dat in Milaan slechts drie duizend van de tien duizend kiezers hunne stem hebben uitgebracht, en dat daar ter stede de verkiezingen in den geest der democratische partij zijn uitgevallen.

— De heer Farini, die thans aan het hoofd van het bestuur van het Emiliaansche landschap staat, heeft uit Milaan eene uitnoodiging ontvangen om zich aldaar bij de verkiezing van leden voor het Sardiniësch parlement verkiesbaar te stellen; en heeft deze uitnoodiging aangenomen. Ook dit wordt aangemerkt als een voorbode der vereeniging van Midden-Italië met Sardinië.

FRANKRIJK.

Sommige dagbladen hebben van eene vermeerdering der Fransche troepen in Midden-Italië gewaagd. Uit eene goede bron, namelijk uit een schrijven van den Parijschen berigtgever der Londensche *Morning Post*, verneemt men, dat er geene vermeerdering maar enkel verwisseling van troepen plaats heeft.

— Een dagblad van Rijsel meldt dat de ongerustheid, welke door de aankondiging der wijziging van Frankrijks handelsstaatkunde in de gemeederen aldaar verwakt is, begint te bedaren, en dat die arbeiderslieden, welke aanzegging hadden ontvangen dat zij over veertien dagen zouden worden afgedaakt, sedert verwittigd zijn van de intrekking van dat besluit.

Ook een dagblad van Douai zegt, dat de ongerustheid, welke in dat departement door de aankondigde maatregelen van volkshuishoudelijken aard verwakt is, begint af te nemen.

DUITSCHLAND.

De *Preussische Zeitung*, die wel is waar sedert het begin van dit jaar opgehouden heeft een halfofficieel dagblad te zijn, maar toch geacht wordt in eenige betrekking tot de bewindlieden te zijn gebleven en de zienswijze der regeringskringen uit te drukken, geeft eenige beschouwingen over de zinsneden der Engelsche troonrede betreffende de Europeesche aangelegenheden, waarin het volgende voorkomt:

„Niemand zal aan Engeland het regt betwisten, om zijne politiek ten aanzien van de Italiaansche aangelegenheden naar zijne eigene belangen in te rigten; maar het kon de oplossing der Italiaansche quaestie in geen geval als zijne uitsluitende taak of als zijn uitsluitend regt beschouwen. Het had daartoe geen meerder regt dan de overige Europeesche groote mogendheden, die aan den oorlog geen deel hadden genomen. De zorg voor de regeling der Italiaansche belangen behoorde in de eerste plaats aan de strijdende partijen, d. i. Sardinië en Frankrijk aan den éenen, Oostenrijk aan den anderen kant. Deze mogendheden hadden zoowel bij de praëliminair van Villafranca als bij het Züricher vredesverdrag bepaalde verplichtingen jegens elkander aangegaan. Men mogt verwachten dat voorstellen, op die verdragen gegrond, aan de tot het congres uitgenoodigde mogendheden zouden worden voorgesteld. Engeland was ongetwijfeld beregt, van zijnen kant voor de heraanalagingen van het congres eene voorwaarde te stellen, eene bepaalde grenslijn aan te wijzen, welke zijns oordeels bij het nemen van maatregelen ten aanzien van Italië niet zou mogen overschreden worden. Het mogt voorts de aanneming van dat voorbehoud tot voorwaarde stellen van zijne deelneming aan het congres; alleen sprak het dan ook van zelf, dat het zich daardoor, in geval van niet aanneming van zijn voorbehoud, van het congres uitsloot en de regeling van de Italiaansche aangelegenheden aan de overige mogendheden overliet.

„Het Engelsche bewind heeft eenen anderen, in ieder geval verrassenden weg ingeslagen. Het is op zich zelf met eene der strijdende partijen in afzonderlijke onderhandeling getreden. Lag het daarbij in zijne bedoeling Frankrijk van de aangegane verplichtingen af te trekken of aan hetzelve een middel te verschaffen om zich daarvan te bevrijden? Wij weten het niet; want wat men verhaalt van de grondslagen, waarop Engeland met Frankrijk zou zijn overeengekomen, om ze in de eerste plaats aan Oostenrijk en vervolgens aan het overige Europa op te dringen, — daaraan kunnen en zullen wij geen geloof slaan tot wij er toe genoodzaakt zijn.

„Naar de omloopende geruchten zou er van niets geringers quaestie zijn, dan van de toevoeging van al de drie hertogdommen en van de Romagna aan Sardinië. Het kan twijfelachtig wezen of de verhandeling van de aanhechting dier landstreken zonder vreemde tusschenkomst mogelijk zou zijn; in het belang van Europa kon het in overweging worden genomen, in hoe verre eene versterking van Sardinië door eene Midden-Italiaansche confederatie wenschelijk kon wezen. De belangen van een anderen soeverein in Midden-Italië vereischten eene zorg, waarbij op de regmatige belangen van beide partijen in billijkheid acht geslagen werd. Van dat alles zou, volgens de geruchten, bij de tusschen Engeland en Frankrijk gemaakte schikkingen geene quaestie zijn, maar alleen van eene eenvoudige vergroting van Sardinië: eene vergroting, bij welke de toegevoegde deelen grooter zouden zijn dan de kern waaraan zij toegevoegd wierden, en door welke Sardinië opgebloeit maar niet versterkt zou worden. En toch zou Sardinië deze verwaakende vergroting niet zonder offer erlangen: het zou niet het oude Sardinië zijn, hetwelk vergroot wierd; maar een nieuw kleiner Sardinië — het zou Sardinië zijn zonder Savoye en Nizza.

„Het is niet te gelooven dat de dynastie Savoye haar standpunt zou willen opgeven als koop prijs voor eene vergroting van grondgebied; een Sardiniësch staat kan nooit met een goed geweten oude en zekere bezittingen in ruil geven voor nieuwe en onzekere.

„En hoe zou het Engelsche ministerie er toe kunnen komen, om de vrede overleveringen der Britsche politiek, waaraan dat land sedert de troonbeklimming van Willem III geen oogenblik ontrouw is geworden, te verzuken? Hoe zou het er toe komen om aan zijnen gevaarlijken nabuur uit zijne beweging zulke concessies te doen? Hoe zou het er toe komen om zelf aan Frankrijk den weg te openen naar de politiek der natuurlijke grenzen? Zou lord Palmerston daardoor de vrijheid van Italië willen koopen? Hij zou voor dien koop prijs de vrijheid van Italië, misschien wel de vrijheid van Europa opofferen. Met de bergpassen door de Alpen zouden de poorten van Italië in de handen van Frankrijk zijn, en geene vergroting van Italië zou tegen het nadeel van zulk

een offer opwegen. Zwitserland zou ook aan de zuidzijde door Frankrijk omringd en derzelve onzijdigheid eene hersenschim worden.

„Tot staving van al die geruchten beroept men zich op het tusschen Engeland en Frankrijk gesloten handelsverdrag. Maar welke voordeelen kan Engeland ontleenen aan een verdrag, waardoor Frankrijk in staat wordt gesteld om de belangrijkste krijgsmiddelen, ijzer en steenkolen, goedkoper dan tot nog toe uit Engeland te verkrijgen? Zoo ver kan het toch niet Engeland nog niet gekomen zijn, dat het zijnen rang in den raad der volken, zijne politiek aanzien voor de versuimdering van eenige tariefposten zou willen prijs geven. Nog staan de heeren Cobden en Bright niet aan het hoofd der Engelsche regering.”

SPANJE.

Volgens sommige berigten is de Moorsche vesting Tetuan zoo goed versterkt, dat het aan de Spanjaarden veel moeite zal kosten ze te vermeesteren; volgens andere berigten is die vesting niet in staat om ernstigen wederstand te bieden. Zeker is het dat de Spaansche troepen groote aanstalten maken als voor eene moeilijke en langdurige belegering. Zoo wordt in de jongste berigten uit Madrid gemeld dat er besloten is eenen ijzeren spoorweg van Ceuta naar het Spaansche kamp voor Tetuan aan te leggen en dat de daarvoor benodigde spoorstaven uit Spanje afgezonden zijn. Men vrees echter dat die weg, wanneer hij eens gelegd is, berwaarlijk tegen de stroopende benden van de Mooren beveiligd zal kunnen worden.

BELGIE.

In de afdelingen der Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers is dezer dagen het van regeringswege voorgedragen ontwerp van wet tot regeling van de uitoefening der geneeskunde onderzocht. Daarbij heeft de centrale afdeling zich met bijna algemeene stemmen verklaard tegen het door het congres van geneeskundigen voorgelagen stelsel om de leden der provinciale geneeskundige commissien door de geneeskundigen zelven te laten verkiezen.

NASCHRIFT.

PARIS, 30 Januarij. De *Moniteur* van heden behelst een Keizerlijk bevelschrift, waarbij de verdere uitgifte van het ultramontaansche dagblad *Univers* verboden wordt. Dit besluit is genomen ingevolge een rapport van den minister van binnenlandsche zaken, waarbij de noodzakelijkheid van dien maatregel betoogd wordt, op de volgende gronden. De *Univers* is het dagblad eener kerkelijke partij, wier aanmatigingen meer en meer aandruischen tegen de regten van den staat, en wier onvermoede pogingen strekken om de Fransche geestelijkheid te overheerschen, de gemeederen der geloovigen te verontrusten, den inwendigen vrede des lands te storen, en de grondslagen te ondermijnen waarop de betrekkingen tusschen de kerk en de burgerlijke maatschappij berusten. De oorlog, die aldus tegen onze aloude nationale overleveringen gevoerd wordt, is voor de godsdienst zelve nadeelig en gevaarlijk; want de Fransche geestelijkheid heeft hare eerbiedige onderwerping, wat het geestelijke betreft, aan den Heiligen Stoel, niet afgescheiden van de pligten der vaderlandsliefde. De polemiek van de *Univers* vervulde de geestelijkheid zoo wel als alle welkenkende burgers met angst en onrust. De minister herinnert dat de leerstellingen, welke de *Univers* trachtte te doen gelden, geestig nieuw zijn. De oude Fransche monarchie heeft ze altijd met kracht bestreden, en is in dien strijd menigmaal door beroemde bisschoppen ondersteund geworden. De Keizer zal voor zijne voorgangers op den troon niet onderdoen in de zorg om de beginselen te doen eerbiedigen, die door de nationale overleveringen geheiligd zijn.

— De groothertogin Stephanie van Baden is gisteren overleden.

PARIS, 30 Januarij. De *Univers* heeft gisteren een encyclischen brief van den Paus aan alle aartsbisschoppen en bisschoppen openbaar gemaakt, waarin hij de redenen ontwaakt van zijne weigering om gehoor te geven aan den raad des Keizers en van de in opstand zijnde provincien afstand te doen.

De *Constitutionnel* van heden neemt dat pauselijke schrijven over en wijdt daaraan een artikel, waarin dat half-officieele blad zegt te betreuren dat Rome blijft nog altijd even als vóór den oorlog, onder den invloed van Oostenrijk te hinken, en betoogt dat, nu de Paus weigert den raad van Frankrijk te volgen, Frankrijk zijnen pligt vervuld heeft en daarmede volstaan kan. Frankrijks raadgevingen zullen nooit in bedreigingen of dwang antwoorden; de onregtvaardigheid, die jegens hetzelve gepleegd wordt, hoe groot die ook zij, zal nooit bij magte zijn om het den weg der gematigdheid te doen verlaten. Het son in geval van nood den Paus te Rome nog altijd tegen de anarchie verdedigen; maar indien het wereldlijk gezag van den Heiligen Vader overal aldereene krisis mogt ondergaan, dan zal de verantwoordelijkheid daaryor niet nederkomen op de grootmoedige natie, welke al het mogelijke gedaan heeft om die onheilen te voorkomen en die altijd gereed zal staan om hem die hulp en steun te verleenen, welke men thans miskent.

CHAMBERT, 29 Januarij. Heden is eene talrijke volksmenigte, in plechtige optocht en met vaandels aan het hoofd, naar het paleis getrokken. Eene bezending van 24 personen uit de menigte heeft aldaar bij den gouverneur eene audientie gevraagd, en, bij hem toegelaten zijnde, aan dien ambtenaar de betuiging overgebracht van de trouw van de groote meerderheid der bevolking aan den Koning en de dynastie, tevens inlichting versochtende omtrent de loopende geruchten aangaande eenen afstand van Savoye aan Frankrijk. De gouverneur heeft daarop geantwoord met dankbetuigingen voor deze demonstratie en er bijgevoegd, dat de regering nooit het voornemen gehad had om Savoye af te staan. Deze verklaring werd door de betuiging van het volk overgebracht en veroorzaakte groote geestdrift. Onder het gezins van *Le roi de Sardinië* en *Le roi de Savoye* ging de menigte in volmaakte orde uiteen.

TURIN, 30 Januarij. De minister van binnenlandsche zaken heeft den 27sten dier eene circulaire intrekking de zaak van Midden-Italië aan de Sardiniësch-gemeenschappen gezegt. Da heeft Clavet zegt daarin, dat de bevolking van Midden-Italië met vermaanen hare zaak aan de beslissing van het congres heeft onderworpen, maar dat eerst de bijeenkomst van het congres verdaagd is, en dat daarop verscheiden gebeur-

klasse W. K. van Gennep, behoort tot de zeemagt van de expeditie tegen Boni, was ter reede Badjoa gestationeerd en zou van daar naar de reede Boelecomba vertrokken.

Blijkens de jongst ontvangen *Javasche Couranten*, loopende tot den 7den December II., waren door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië de volgende beschikkingen genomen:

bij het civiel departement:

benoemd: tot lid in den raad van justitie te Batavia mr. Th. H. van Rees; te Macassar W. Jonas; tot president van den raad van justitie te Amboina, het lid van dien raad te Samarang mr. L. Hovy; tot substituut-officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang, de 1ste commies op het parquet van den procureur-generaal bij het hoo-geregts-hof van Nederlandsch Indië, mr. J. van der Pant; tot griffier bij den omgaanden regter in de 2de afdeeling op Java, de substituut-griffier bij den raad van justitie te Soerabaja, mr. E. J. L. de Sturler; tot 1sten commies op het bureau van den chef over de geneeskundige dienst J. van Seyf, tijdelijk belast met de waarneming dier betrekking; tot assistent-resident van Sintang (Wester-afdeeling van Borneo), de controleur 1ste klasse bij het binnenlandsch bestuur in de Wester-afdeeling op Borneo, belast met het bestuur der assistent-residentie Sintang, C. Kater; tot tijdelijk predikant bij de Protestantsche gemeente te Pontianak (Wester-afdeeling van Borneo) J. F. G. Brumund, laatstelijk predikant bij de Protestantsche gemeente te Batavia, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd; tot officier van justitie bij den raad van justitie te Padang (Sumatra's Westkust), de griffier bij den omgaanden regter in de tweede afdeeling op Java, mr. W. Tadema; tot gewoon deurwaarder bij den landraad van Batavia, de gewezen eerste bode bij het collegie van boedelmeesters aldaar, J. H. E. Bruno; tot 2den stads-geneesheer, tevens heelmeeester, te Soerabaja, H. Hijmans, med. doct., te Samarang, thans op wachtgeld; tot opzichter bij den houtstapel te Kediri, de opzichter bij het boschwezen in de residentie Rembang, F. J. L. van Maanen;

opgedragen, de waarneming der betrekking van auditeur-militair bij den krijgerraad te velde in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, aan mr. F. B. van Leeuwen, laatstelijk lid in den raad van justitie te Batavia;

verleend: een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den assistent-resident van Keboemen (Bagelen), J. F. W. A. Lange; aan den secretaris der residentie Soerabaja, J. S. van Coevorden; aan den gewezen 1sten commies bij den hoofdingenieur van het stoomwezen in Nederlandsch Indië jhr. K. Graafland, thans op wachtgeld; aan den substituut-officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang, mr. W. E. van der Hout; aan den 2den onderwijzer aan de gouvernements 1ste lagere school te Soerabaja A. van Oijen; voorts nog een tweejarig verlof naar Nederland, aan den commies, tevens griffier bij den landraad te Biliton, J. Nettekoven;

ontheven, eervol, van de verdere waarneming der betrekking van auditeur-militair bij den krijgerraad te velde in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, mr. Chs. J. Taunay, griffier bij de regtbank van omgang in de derde afdeeling op Java;

ontslagen, eervol, wegens ziekte, de 2de stadsgeneesheer, tevens heelmeeester te Soerabaja, G. J. Koot;

bij het militair departement:

benoemd: tot dirigerend officier van gezondheid 2de klasse, inspecteur der vaccine op Java en Madura, de officier van gezondheid 1ste klasse bij het groot militair hospitaal te Weltevreden (Batavia) M. Th. Reiche, met bepaling dat hij bij zijn corps zal worden gevoerd voor memorie; bij de directie der genie: tot militair ambtenaar 2de klasse, de teekenaar en graveur (militair ambtenaar 3de klasse) M. L. Huart, met bepaling dat hij bij het lithographisch etablissement werkzaam blijft;

geplaatst: bij het garnizoen te Meester Cornelis, de officier van gezondheid 3de klasse P. D. Lusink, onlangs uit Nederland aangekomen;

verleend: een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den officier van gezondheid 2de klasse D. J. de Leeuw; een tweejarig verlof naar Nederland aan den kapitein der infanterie J. L. van Zee, en aan den kapitein der infanterie G. J. C. A. Cochius; een tweejarig verlof naar Nederland, aan den apotheker 2de klasse H. Ravenswaay;

ontheven, op verzoek, eervol, van de verdere waarneming der betrekking van commies-expediteur (militair ambtenaar 3de klasse) bij de directie der genie, de sergent voor memorie bij het corps sapeurs J. C. Diemont;

ingetrokken, op verzoek, het aan den betaalmeeester 1ste klasse van de militaire administratie E. C. Smets verleend tweejarig verlof naar Nederland;

bij het marine-departement:

benoemd: tot boekhouder bij de marine-magazijnen en stapelplaatsen te Soerabaja, de commies bij het marine-etablissement aldaar J. Kuis; tot commies bij het marine-etablissement te Soerabaja, de klerk bij dat etablissement J. P. Nol; bij de hoofdadministratie der marine, tot 1sten commies, de 2de commies op dat bureau F. G. de Bie, door den chef van het beheer der gouvernements-schoeners en kruisbooten, tot waarnemend 1sten stuurman bij de dienst der gouvernements-schoeners en kruisbooten, de 2de stuurman van het vaste corps der Nederlandsche marine J. A. Velders;

ontslagen, op verzoek eervol, de boekhouder bij de marine-magazijnen en stapelplaatsen te Soerabaja, G. H. Kuneman.

Door de hieronder genoemde autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen:

door den directeur der middelen en domeinen, gedurende de maand November 1859, ontslagen: eervol, de commies bij den controleur der inkomende en uitgaande regten te Soerabaja J. Swart; — benoemd: tot commies bij den controleur der inkomende en uitgaande regten te Soerabaja, de klerk bij dien controleur W. G. F. Seeman; tot onder-commies 2de klasse bij de recherche te Batavia, E. Alting Siberg, gepaspoorteerd sergeant der infanterie bij het Oost-Indisch leger;

door den directeur der producten en civile magazijnen, benoemd: tot 1sten klerk bij de directie der producten en civile magazijnen de klerk bij die directie F. J. Dinger;

door den directeur der cultures, wedergeplaatst: als opziener 3de klasse bij de indigo-cultuur J. L. James, gesteld ter beschikking van den resident van Bagelen;

door den directeur der burgerlijke openbare werken, overgeplaatst:

van Batavia naar de hoofdplaats Cheribon, de opziener 3de klasse P. H. Orth; van Cheribon naar de hoofdplaats Batavia, de opziener der 3de klasse P. W. Haack van der Goes; van Soerabaja naar Grisse (Soerabaja), de opziener 3de klasse W. H. J. G. Munro; van Pekalongan naar Liempöeng (Pekalongan), de 3de opziener F. W. Bonset; van Tagal naar de hoofdplaats Batavia, de 3de opziener J. F. Busselaar; van Liempöeng (Pekalongan) naar de hoofdplaats Tagal, de 3de opziener F. W. Bonset, en van Soerabaja naar de hoofdplaats Pekalongan, de 3de opziener D. A. R. Bruins;

door den assistent-resident van Patjitan benoemd, tot posthouder van Pangoel (Patjitan), de klerk te Ponorogo (residentie Madioen) W. F. Sikman; door den ingenieur 1ste klasse, belast met de leiding der dienst van het mijnwezen, benoemd: tot voorman bij het mijnwezen de kweekelingen Ch. Mounier en A. L. Reifert;

door den ingenieur van den gouvernements-telegraaf, ontslagen, op verzoek, eervol, de leerling-telegraphist te Kediri J. A. Adena; benoemd, tot chef van het telegraafkantoor te Batavia, de ambtenaar voor de dienst van den gouvernements-telegraaf G. W. ten Brummeler; tot chef van het telegraafkantoor te Muntok, de ambtenaar voor de dienst van den gouvernements-telegraaf D. Houtman; tot chef van het telegraafkantoor te Singapoer, de ambtenaar voor de dienst van den gouvernements-telegraaf D. Gölner; overgeplaatst: van het hoofdbestuur naar het telegraafkantoor te Muntok, de telegraphist F. D. Schreyner, van Tagal naar het telegraafkantoor te Cheribon, de leerling-telegraphist F. C. Lammerding; van Bezoeki naar het telegraafkantoor te Kediri, de leerling-telegraphist F. C. D. Dutrieux; van Soerabaja naar het telegraafkantoor te Bezoeki, de leerling-telegraphist C. Spier.

Wij nemen uit deze *Couranten* nog de volgende berigten over:

BATAVIA. — 25 November. Het leggen van den telegraafkabel tusschen Batavia en Singapoer is met het beste gevolg afgelopen. De stoomboot *Bahiana*, waarmede dit werk volbragt is, vertrok den 17den November jl. van Singapoer, vergezeld van de oorlogstoomboot *Merapi* en bragt den kabel den 19den daaraanvolgende te Muntok aan. Nadat de kabel aldaar aan land en in het telegraafkantoor gebragt was, verliet de *Bahiana* den 22sten Muntok om den kabel verder tot Batavia te brengen, waar zij den 24sten jl. des namiddags omstreeks vier ure aankwam. Gedurende de reis is steeds gemeenschap met Muntok en Singapoer onderhouden, en bij aankomst ter reede Batavia onmiddellijk het volgende telegram overgezonden:

„De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië wenscht den gouverneur van Prince of Wales Island, Singapoer en Malakka geluk met de telegraphische verbinding van Singapoer en Batavia. Hij hoopt dat die verbinding niet alleen strekken moge tot bevordering van de stoffelijke belangen der Britsche en Nederlandsche bezittingen in den Indischen Archipel, maar dat zij ook bijdrage tot versterking der vriendschappelijke betrekkingen, welke tusschen deze bezittingen zoo gelukkig bestaat.”

Hierop volgde een telegram van de Bataviasche handelaren aan die te Singapoer.

Den 25sten is de kabel te Batavia aan land gebragt en in het telegraafkantoor gevoerd.

— In antwoord op de gelukwensching van den Gouverneur-Generaal, bij gelegenheid van het leggen van den telegraafkabel naar Singapoer, is het navolgende telegram van den Gouverneur der Straits Settlements, in de Engelsche taal, ontvangen:

Singapoer, 25 November 1859.

Aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.

De Gouverneur van Prince of Wallis Island, Singapoer en Malakka wenscht den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië hartelijk geluk met den gelukkigen uitslag der poging om Batavia met Singapoer te verbinden, en hij herhaalt opregtelijk de wenschen, door Zijne Excellentie geuit, dat de nu erlangde verbinding zal strekken tot bevordering der materiele belangen van de Nederlandsche en Groot-Brittannische bezittingen in den Oosterschen Archipel, en alzoo zal bijdragen tot versterking van den band van vriendschap en achting, welke zoo gelukkig en zoo geruimen tijd tusschen die twee volken bestaat.

ORPHEUS CAVANAGH, kolonel.

De telegraphische gemeenschap, welke een oogenblik verbroken was, is weder hersteld. Nadere berigten omtrent de toedragt dezer zaak worden te gemoet gezien met de terugkomst te Batavia der *Bahiana*, welke bezig is met het leggen van eenen tweeden kabel tusschen Muntok en Palembang.

Lampongsche districten. — De binnenlandsche handel was gedurende de maand October zeer levendig. Uit de verschillende afdeelingen der residentie kwamen te Telok Betong aan 11 prauwen en vertrokken van daar naar die afdeelingen 10 prauwen. Van Java en andere plaatsen buiten de residentie kwamen 30 prauwen aan en vertrokken derwaarts 26 prauwen. De uitvoer gedurende het derde kwartaal van 1859 bestond uit gomelastiek, peper, koffij, dammer, was, vogelnestjes, bindrotting, handrotting, was en kokosnoten.

Palembang. — De handel ter hoofdplaats was in de maand October vrij levendig: onder andere producten werden 5660 pikols kapas aangebragt.

Met de emancipatie der slaven ging men steeds voort: de meeste lijfeigenen waren reeds door de daartoe bevoegde commissie in vrijheid gesteld.

De katoen-oogst in de benedendivisies is afgelopen en over het algemeen niet ongunstig uitgevallen.

De bevolking was laatstelijk bezig met het zaaien van padi, waartoe de talangvelden in gereedheid waren gebragt.

Van Djambi en Moeara Kompeh zijn geen berigten van enig belang ontvangen.

Celebes. — Na de in vorige maanden ondervonden nederlagen waagden zich de Boniren niet meer aan nieuwe invallen of strooptogten in de Noorderdistricten. De positie te Semangi werd daarom door onze troepen verlaten, die naar Maros terugtrokken, terwijl een gedeelte der militaire magt uit de Noorderdistricten naar Macassar terugkeerde.

Het aanwesen van militaire magt en van een gouvernements-ambtenaar in Tanetta tot steun van de leeuwerstin in de handhaving van haar gezag, was bij voortdurend van heilzamen invloed op den stand van zaken in dat leeuwerrijke. De uitgeweken bevolking keerde in groot aantal terug en de

koningin toonde zich zoo zeer doordrongen van de noodzakelijkheid der haar verleende bescherming, dat zij ernstig den wensch uitte om vooreerst niet daarvan verstoken te worden. Van datos Bakka is sedert niets meer vernomen.

Op den 31sten October zijn de koning en de rijksgrouten van Goa met de gebruikelijke plegtigheden ten gouvernementshuize te Macassar officieel ontvangen tot het aanbieden van gelukwensen bij de aanvaarding van het bestuur door den nieuwen gouverneur. Bij die gelegenheid legde de koning vele betuigingen af van trouw en verkleefdheid aan het Gouvernement.

De padi-oogst mogt over het algemeen als gunstig worden aangemerkt. In de afdeeling Salejjer was men in de maand October bezig met het planten van djagong en gierst. De prijzen der levensmiddelen, vooral die van klappers en olie, waren daar stijgende.

De handel te Macassar was bij voortdurend levendig. Van plaatsen buiten Celebes kwamen aldaar in de maand October aan; 11 Nederlandsche raschepen, 4 vreemde raschepen, 8 inlandsche vaartuigen; terwijl naar die plaatsen vertrokken: 13 Nederlandsche raschepen, 6 vreemde raschepen, 24 inlandsche vaartuigen.

Van plaatsen op Celebes kwamen ter reede van Macassar 54 inlandsche vaartuigen en vertrokken derwaarts 65.

Ambonia. — Gedurende de maand October regende het bijna aanhoudend. De gezondheidstoestand was echter beter dan in de voorafgaande maand.

Op den 8den October is te Paulohy (Ceram) de doodstraf voltrokken aan den hoofdopstandeling tijdens de jongste onlusten op Ceram, Marcus Kakai.

De gouverneur der Moluksche eilanden heeft eene reis gemaakt naar Wahaai (Ceram), bij welke gelegenheid tevens door hem bezocht zijn alle negorijen op de noordkust van Ceram, benevens de eilanden Manipa en Boano. Deze togt had voornamelijk ten doel het aannemen der onderwerping van onderscheidene Alfoersche stammen uit het binnenland van Ceram, die aangenomen hadden om zich nabij het strand te vestigen, het koppensnellen af te schaffen en zich op den landbouw toe te leggen. Bijna overal slaagde de gouverneur in het beoogde doel, en had gelegenheid om te zien, dat men begonnen was den grond te ontginnen en negorijen op te rigten. Met verscheidene stammen werden gelijksortige overeenkomsten getroffen om zich aan het strand te vestigen.

Maatregelen zijn genomen om eenen korteren en gemakkelijkeren weg dan de reeds bestaande van de zee naar de noordkust van Ceram tot stand te brengen.

Overal is de aanplant van kakaë, koffij en klappers aangebevolen en de bevolking wordt op de juiste voordelen, welke daarvan kunnen worden getrokken.

Banda. — In den avond van den 25sten September is een schok van aardbeving gevoeld, welke zoo hevig was, dat hij den indruk maakte, als of er een overwonderbaarlijke kracht de eilanden Groot-Banda en Neira van plaats wilde doen veranderen. De zee stootte daarbij met vreesselijk geweld tegen het zuidelijke strand van Banda Neira op, om vervolgens weder zachtkens tot haren gewonen stand terug te keeren. Deze schok heeft evenwel geene schade aangerigt.

Ofschoon de notenpluk gedurende de maand September niet zoo buitengewoon gunstig was als in de beide voorafgaande maanden, heeft hij toch goede resultaten opgeleverd. Geplukt werden 9,442,098 pitten, welke 21,522 ponden foelie en waarschijnlijk 75,536 ponden noten zullen opleveren. Op den 6den en 7den September werden in 's lands pakhuizen afgeleverd 87,285 ponden foelie, productie van de maand Augustus, en 53,722 ponden noten, productie van de maand Mei.

Op den 12den September heeft de resident eene conferentie gehouden met de perkeniers, om hen bekend te maken met de door het Gouvernement genomen beschikkingen betreffende de vrij te verklaren perkhoorigen, en hen aangespoord, alle pogingen aan te wenden om te bewerken, dat de vrij te verklaren perkhoorigen of slaven zich als vrije arbeiders aan de specerij-cultuur verbinden. De perkeniers hebben zich hiertoe allen bereid verklaard. Vervolgens heeft de resident bij eene bekendmaking van den 26sten September op ieder specerijland aan de daar beschiedene perkhoorigen medegedeeld de ordonnantie van den 14den Juli jl. en hun voorgelaten, dat het in hun eigen belang is op den 1sten Januarij 1860 als vrije arbeiders bij de specerijcultuur in dienst te treden.

Het aantal der in de maand September van Ceram en andere eilanden op Banda aangekomen prauwen overtrof dat van Augustus met 23 en dat van September 1858 met 30. Evenzoo vertrokken er 10 prauwen meer dan in Augustus en 18 meer dan in September 1858. Door den grooten aanvoer van verscheidene artikelen heeft de buitengewone duurte, welke in den laatsten tijd op Banda heerschte, opgehouden en is alles teruggekomen tot de prijzen, welke aldaar normaal kunnen genoemd worden. Deze waren echter steeds de helft of een derde hooger dan op andere plaatsen in den Molukschen archipel.

Ternate. — Den 29sten September heeft de resident zich begeven naar Khouw op Halmaheira, ten einde zich persoonlijk te overtuigen van de redenen der onlustigheden, waarvan reeds melding is gemaakt in onze nummers van 24 September en 15 October jl. Het is hem gebleken, dat verregaande knevelarijen en willekeurige handelingen van eenige Ternataansche prins en hoofden de bevolking in verzet hebben doen komen. De resident heeft den Singadji en de Kimalaha's van Khouw vermaand, en dezen hebben beloofd de beslissing van het Gouvernement en van den Sulthan van Ternate in deze aangelegenheden geduldig en met vertrouwen af te wachten.

Gedurende de maand September was op Ternate het weder bij afwisseling droog en warm of door zware zuidelijke winden zeer koel.

Op den 21sten September werden ligte schokken van aardbeving waargenomen. De berg van Ternate rookte slechts bij tusschenpoozen.

Timor. — Gedurende de maand October is slechts eenmaal regen gevallen en was de hitte ondragelijk, gevende de thermometer 's middags om 12 ure in de schaduw meestal 94 graden aan. Een groot deel der ingezetenen heeft aan koorts en zware catharrale aandoeningen, welke echter weinig sterfgevallen veroorzaken.

BATAVIA, 29 November. — Celebes. Zijne Excellentie de luitenant-generaal, kommandant der tweede Bonische expeditie, is den 3den November te Macassar aangekomen en heeft den volgenden dag het kommando over de troepen en het commissariaat over de politieke aangelegenheden overgenomen. Den 3den November jl. zijn te Bonthain de eerste expeditie-

naire troepen aangekomen en wel het 4de bataillon infanterie van Samarang. Deze troepen hebben eene buitengewoon gunstige reis gehad. Om de operatie te beginnen werd den 12den November slechts gewacht op het oorlogsschip *Gedeh*, dat elk oogenblik kon aankomen en als sleper niet gemist kon worden.

Den 9den November is van Badjoa te Macassar teruggekeerd de schroefkorvet *Medusa*, welke naar eerstgenoemde plaats gezonden was om het fort aldaar te ondersteunen bij den alom bij geruchte medegedeelden aanval, welken de Boniren voornemens zouden geweest zijn daarop te ondernemen. Een aanval op het fort heeft echter niet plaats gehad.

Het gerucht, als zoude de Koningin van Boni afstamend hebben gedaan van haren troon, als zoodanig vermeld in ons nummer van den 16den November jl., is niet bevestigd geworden.

Banda. — In den namiddag van den 21sten October is in het Chiasche kamp te Baboe-roesak brand ontstaan, ten gevolge waarvan een twintigtal huizen, waaronder vier met pannen gedekt, geheel zijn vernield.

De maand October heeft zich gekenmerkt door vele regens, vergezeld van hevigen wind.

De gezondheidstoestand was bevredigend, zoowel ter hoofdplaats als in de verschillende districten.

BATAVIA, 6 December. Menade. — Gedurende de maanden Augustus en September 1859 zijn op de Noordkust van Celebes meer dan 500 personen gevacineerd, zoodat de vaccine aldaar als ingevoerd kan beschouwd worden.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

aanwijz.	Rivieren.	Waarnemingspunten.	Rivierhoogte		Tijdstip.	In 24 uren.	
			boven of beneden Amst. peil.	boven of beneden de nul der oude schaal.		gewassen.	gevalen.
30	BOVEN-REIJN...	Kulen,	+ 40.00	+ 4.15	8 ure	0.12	..
29	WAAL	Nijmegen	+ 10.12	+ 3.90	8 "	..	0.11
29	NEDER-REIJN	Arnhem	+ 10.05	+ 3.14	8 "	..	0.06
29	GELDERSCHE LIJDE...	Westervoort,	+ 10.52	+ 3.15	8 "	..	0.10
28	..	Maastricht,	+ 44.45	+ 2.26	8 "	0.16	..
..	..	(brug)	..	..	..	..	..
28	BOVEN-MAAS	Maastricht,	+ 44.22	..	8 "	0.16	..
..	..	(hoofddijk)	..	..	..	..	..
28	..	Grave,	+ 8.98	+ 4.13	8 "	0.12	..
28	..	H. W.	+ 0.70	..	6 u. 30 m.	..	0.87
28	NIEUWE MAAS	Brielle L. W.	- 0.58	..	8 u. 0 m.	..	0.26

ADVERTENTIE.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Gelderland*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 10den Februarij 1860, des middags ten 12 ure, zal onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur, te Arnhem, worden Aanbesteed:

- 1°. het onderhouden van de Bestrate Groote Wegen in de Provincie Gelderland, gedurende vier jaren, te rekenen van den dag der goedkeuring van de Besteding, tot den 31sten December 1863; en
- 2°. het onderhouden van de Begrinde Groote Wegen in de Provincie Gelderland, gedurende vier jaren, te rekenen van den dag der goedkeuring van de Besteding, tot den 31sten December 1863.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

De Bestekken liggen ter lezing aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland, te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende acht dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur Jhr. J. Ort van Schonauwen en bij de Ingenieurs P. J. H. Hayward, en J. A. A. Waldorp, te Arnhem, en F. J. van den Berg, te Zutphen.

's Gravenhage, den 14den Januarij 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

Hertogdom Limburg.

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 13den Februarij 1860, des middags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 7de district, aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur, te Maastricht, worden Aanbesteed:

- het leveren en bouwen van eenen nieuwe Veerpont, en het onderhouden van de Veerponten der Nederlandsch-Belgische veren op de rivier de Maas in Limburg, van den dag der goedkeuring van de besteding tot den 31sten December 1862.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld hertogdom ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatie te bekomen zijn bij den

... van den Waterstaat en den Ingenieur van Opstell te
Maastricht.
s Gravenhage, 18 Januarij 1860.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
van Tref.

MINISTERIE VAN MARINE.

AANBESTEDING

van verschillende behoeften en materialen ten dienste van de Directie der Marine te Vlissingen.

De Minister van Marine, voornemens zijnde, op Maandag den dertien-
den Februarij 1860, aan de minst aannemende te doen Aanbesteden
de Levering van de hierna te vermelden verschillende behoeften en
materialen, ten dienste van de Directie der Marine te Vlissingen, te
weten:

1 IJzer en staven en platen en staal;	16 Scheeps-glas;
2 Versinkt ijzer in platen;	17 Steen;
3 Gemaakt ijzerwerk;	18 Kalk, cement en schelpen;
4 IJzer;	19 Stookholmer teer;
5 Blik;	20 Graatwdoek;
6 Lood;	21 Karf- en zeildoek;
7 Zink in bladen;	22 Karf- en zeildoek;
8 IJzeren spijkers;	23 Vlagdoek;
9 IJzerkramerij;	24 Takel- en zeilgaren;
10 Gereedschappen;	25 Stearine-kaarten;
11 Vlijen en het verkappen van vlijen;	26 Huiden of leder;
12 Moscovische Pek;	27 Reusel;
13 Verwwaren;	28 Roet;
14 Loodwit;	29 Borstelwerk, enz.;
15 Halfwit-glas;	30 Papier.

Brengt ter kennis van de gegadigden, dat de inschrijvingsbiljetten, op
gezegeld papier geschreven, vóór of uiterlijk op Maandag den dertien-
den Februarij 1860, des middags vóór twaalf ure, franco aan het Depar-
tement van Marine te s Gravenhage zullen moeten worden bezorgd.

De biljetten zullen moeten bevatten eene nauwkeurige opgave van
de prijzen, voluit geschreven, waarvoor men de levering van ieder der
op het Bestek voorkomende Artikelen wil aannemen, alsmede het totaal
bedrag van het geheele Bestek. Voorts zullen de biljetten duidelijk
moeten vermelden de namen der inschrijvers en die Künper borgen
met hunne woonplaatsen, terwijl op het adres de benaming en het nom-
mer van het Bestek, waarop de inschrijving geschiedt, zal moeten
worden aangewezen.

Inschrijvingsbiljetten, welke op ongezegeld papier geschreven zijn,
zullen niet in aanmerking worden genomen, noch ook die waarin door-
halingen, veranderingen of bij-conditions zijn gemaakt geworden.

De Voorwaarden, waarop deze Aanbesteding zal geschieden, liggen
ter lezing aan het Departement van Marine te s Gravenhage, bij de
Directie der Marine te Willemsoord, te Amsterdam en te Vlissingen,
ten Burele van de Commissarissen des Konings in de provincien Noord-
brabant en Gelderland, alsmede ter Secretarie van de gemeentebesturen
te Rotterdam en te Dordrecht.

s Gravenhage, den 30sten Januarij 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de
navolgende bekendmakingen der Spaansche Regering, als

1°. Kustlicht van Calella, provincie Barcelona, aan de Middelland-
sche Zee.

Het kustlicht is geplaatst op den heuvel La Forreta, op een kilometer
afstand van het gehucht Calella, en 52 metres van den oever der zee.

Het lichttoestel is catadioptrisch, van de 3de grootte, met stilstaand licht,
elke twee minuten afgewisseld met eene heldere schittering. Het is met
gewone gesteldheid des dampkrings op 18 Engelsche mijlen afstand zicht-
baar, en gelegen:

op 41° 36' 40" N. breedte, en

8° 51' 38" lengte Oost van San Fernando.

2° 39' 38" lengte Oost van Gravenhage.

Het brandpunt is 50.5 metres boven het oppervlak der zee.

De lichttoestel is rond, wit en 4 metres boven de woning der licht-
wachters verheven.

Het licht wordt den 15den December 1859 ontstoken.

2°. Kustlicht Diego Velasquez, Cabo Paredon Grande, Noordkust van
het eiland Cuba.

Dit kustlicht is geplaatst op het Noordelijk gedeelte van de Cay op
eene steile rots van 8 metres hoogte en ligt aan den inham Playa de
Indios.

Het lichttoestel is catadioptrisch, van de 1ste grootte, stilstaand, natuurlijk
licht, elke minuut afgewisseld met heldere schitteringen. Het is met gewone
gesteldheid des dampkrings op 15 Engelsche mijlen afstand zichtbaar en gelegen:

op 22° 29' 30" N. Breedte en

71° 54' 42" Lengte West van San Fernando.

78° 6' 42" Lengte West van Gravenhage.

Het brandpunt is 48.7 metres boven de zee verheven. De toren is
van ijzer op eenen steenen voet. Het licht brandt sedert den 1sten No-
vember 1859.

3°. Mouden van de Ebro aan de Middellandse Zee.

Volgens eene opmerking in de staats Jacht-bescheiden, gedaan door de
Scheepsbreuk Commissie, aan de Mouden der rivier Ebro, is het Oos-
telwaarts verlengd, dan zulke op de kaart der Hydrographische Directie
van 1833 is aangegeven en ligt op de volgende posities rechtwijzend.

Kasteel Coll de Balaguir . . . N. 8° West.

Toren de la Merla . . . N. 28° West.

Vandell . . . N. 26° West.

Zuidelijk deel van de Sierra Monsià . . . N. 72° West.

s Gravenhage, den 21sten Januarij 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

FRANKRIJK.

Licht op Kaap Lévi, bij Cherbourg.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden dat
blijken bekendmaking van den Franschen Minister van Koophandel,
een licht is ontstoken op Kaap Lévi bij Cherbourg.

Het licht is van natuurlijke kleur, van de 4de grootte en wordt telken
3 minuten afgewisseld door roode schitteringen. Het staat:

op 49° 41' 50" N. Breedte, en

5° 48' 37" Lengte West van Parijs,

is ruim 81 metres boven den grond, en 85 metres boven de zee ver-
heven, en zichtbaar op 12 mijlen afstand.

s Gravenhage, den 16den Januarij 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSJ.

AANBESTEDING VAN GRANEN,

ten behoeve van de Garnizoens-bakkerij te Deventer.

Op Donderdag, den 16den Februarij aanstaande, des middags ten
12 ure, zal, op het Bureau van den Garnizoens-kommandant, in de
Kazerne te Deventer, publiek worden Aanbesteed de levering van:

Acht Lasten Jarige Rhijn-tarwe, wegende minstens 77 Ned. ponden
per Mud, zonder den Zak;

Twee Lasten Jarige Rogge, wegende minstens 72 Ned. ponden
per Mud, zonder den zak.

Volgens Voorwaarden, van heden af aan ter lezing liggende op gemeld
Bureau, van des morgens 9 tot des middags 12 ure; strekkende tot naacht
van de belanghebbenden, dat het Merk, op de aangeboden Monsters,
in de Voorwaarden bedoeld, voorkomende, ook op den Omslag, waar-
mede het Inschrijvingsbiljet wordt ingezonden, moet worden gesteld.

Deventer, den 27sten Januarij 1860.

De Kolonel, becht met het toezigt over het beheer der
Garnizoens-bakkerij,

A. E. C. DE STURER.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

Burgemeester en Wethouders van Franeker, Provisoren van
Sjaardema-Leen, roepen bij deze op de Collatoren van hetzelfde, om te
compareren op den Raadhuize aldaar, op Zaterdag den 7den April a. s.,
des middags ten 12 ure, ter begeving van het een derde gedeelte der
opkomsten van gedacht leen, opgevallen door den 25jarigen ouderdom
van den Heer W. Hellema.

Franeker, den 11den Januarij 1860.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

ALBAEDA, Burgemeester.

F. H. BURGHGRAEF, Secretaris.

NEDERLANDSCHE HANDELSMAATSCHAPPIJ.

Openbare Aanbesteding, onder nadere goedkeuring van het De-
partement van Kolonien, in 12 perceelen, van:

1000 stuks	Meyenhammen,
2500 "	Haarhammen,
1000 "	Paardendeakens,
2500 "	Hospitaaldekens,
42000 Ned. el	Blank Linnen.
4250 stuks	Roskammen, Asschoppen enz.,
4000 "	Perkamenten omslagen voor Zakboekjes,
2000 "	Rosborstels,
25000 "	Schoen- en Kleerborstels,
12500 "	Keperen Knoopplaatjes voor soudspieds,
250 "	Bedkoetsen voor Hospitalen,
2000 "	" " Kazernen,
100 "	Ledekanten " Officieren,

De Voorwaarden van levering liggen ter inzage aan het Departement
van Kolonien, en voorts op elken werkdag, van 10 tot 3 ure, ten Kantore
van de Directie der Nederlandsche Handelsmaatschappij te Amsterdam,
en van hare Agenten te Rotterdam, Dordrecht, Schiedam, aan den
Helder, te Leeuwarden en Middelburg, alwaar de Inschrijvingsbiljetten
verkrijgbaar zijn, welke op Dinsdag 7 Februarij a. s. des middags
ten 12 ure, vrachtdag moeten ingeleverd zijn aan het Locaal der Maat-
schappij te Amsterdam, waarna onmiddellijk tot de voorloopige toewij-
zing zal worden overgegaan.

Amsterdam, 23 Januarij 1860.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERICHTEN.

Maandag 30 Januarij 1860.

Amsterdam.

Nieuw. W. Sch.		6 1/2	6 1/4	6 1/2	6 1/4	6 1/2	6 1/4
Dito dito	3	77	—	—	—	—	—
Dito dito	4	90 1/2	—	—	—	—	—
Synthesen	3 1/2	—	—	—	—	—	—
Handelsmaatsch.	4 1/2	—	—	—	—	—	—
Basis, bij de	2 1/2	—	—	—	—	—	—
Ros. bij de	—	—	—	—	—	—	—
Op 1790en 1816	5	104 1/2	104 1/2	—	—	—	—
Dito 1808-1829	5	102 1/2	—	—	—	—	—
Dito 1840	4	80 1/2	—	—	—	—	—
Schiffen	5	—	—	—	—	—	—
Dito 1854	5	90 1/2	—	—	—	—	—
Dito 1855	5	100 1/2	—	—	—	—	—
Engelsche	4 1/2	—	—	—	—	—	—

Londen.

Comp.	3	94 1/2	—	—	—	—	—
Mexico	—	20 1/2	—	—	—	—	—
Spa.	3	—	—	—	—	—	—
Dito	—	—	—	—	—	—	—
Voorz.	—	—	—	—	—	—	—
Ungar.	—	—	—	—	—	—	—
Grenad.	—	—	—	—	—	—	—

Antwerpen.

Mexico	5	55 1/2	—	—	—	—	—
Spa.	—	—	—	—	—	—	—
Ungar.	—	—	—	—	—	—	—
Credit	—	—	—	—	—	—	—

Wenen.

Mexico	5	—	—	—	—	—	—
Spa.	—	—	—	—	—	—	—
Ungar.	—	—	—	—	—	—	—
Wissel	—	—	—	—	—	—	—

Van Weenen is geene notering ontvangen.